

Teknikskiftet i mobilnäten vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten

Delredovisning av uppdrag Fi2025/01283

Rapportnummer

PTS-ER-2026:12

Diarienummer

25-8312

ISSN

1650-9862

Författare

Post- och telestyrelsen

Post- och telestyrelsen

Box 6101

102 32 Stockholm

08-678 55 00

pts@pts.se

www.pts.se

Förord

Teknikskiften är en återkommande del i den tekniska förnyelsen och nödvändig för att möjliggöra för fortsatt samhällsutveckling. För närvarande pågår ett teknikskifte i mobilnäten i Sverige, där 2G- och 3G-näten avvecklas och ersätts med nyare tekniker som 4G och 5G.

Teknikskiftet i mobilnäten sker mot bakgrund av en ökad efterfrågan på datakommunikation och ett växande behov av robusta och kapacitetsstarka nät. Mobilnäten utgör en central del av den digitala infrastrukturen och Sveriges fortsatta digitalisering.

Regeringen gav den 5 juni 2025 Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att genomföra informationsinsatser om teknikskiftet i mobilnäten samt att följa upp och analysera dess konsekvenser. Den här rapporten utgör en delredovisning av uppdraget.

I rapporten beskrivs hur teknikskiftet har genomförts hittills samt erfarenheter och konsekvenser från ett brett urval av aktörer. Avslutningsvis presenteras fokusområden för det fortsatta arbetet med nedsläckningen av det sista 2G-nätet samt lärdomar inför andra framtida teknikskiften.

Lena Nyberg
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning.....	6
Summary	8
1. Uppdragets utgångspunkter	10
1.1 Bakgrund	10
1.2 Syfte	11
1.3 Insamling av erfarenheter	11
1.4 Ansvarförhållanden.....	13
1.5 Användning av 2G och 3G.....	15
2. Resultat av PTS informationsinsatser	17
2.1 Genomförda kommunikationsaktiviteter	17
2.2 Kampanjperiod, målgrupp och kanalval	18
2.3 Räckvidd på insatserna.....	18
3. Genomförandet av teknikskiftet.....	20
3.1 Förberedelser	20
3.2 Avveckling av 2G- och 3G-näten	21
4. Konsekvenser av teknikskiftet	22
4.1 Informationsspridning och nåbarhet	23
4.2 Mobiltäckning.....	25
4.3 Särskilt påverkade sektorer.....	26
4.4 Uppkopplad utrustning	28
4.5 Röstsamtal och nödkommunikation via 4G.....	30
4.6 Roaming	32
4.7 Utmaningar i regelverk och genomförande.....	33

5.	Internationell jämförelse.....	36
5.1	Övergripande utveckling internationellt	36
5.2	Norge.....	37
5.3	Island.....	39
6.	Samlade lärdomar	40
6.1	Fokusområden inför avvecklingen av det sista 2G-nätet	40
6.2	Lärdomar inför framtida teknikskiften	42
7.	Källor	46
7.1	Skriftliga källor	46
7.2	Lagar och förordningar	47
7.3	Webbplatser och media.....	48
7.4	Enkäter	49
7.5	Muntliga källor	49

Sammanfattning

Denna rapport utgör Post- och telestyrelsens (PTS) delredovisning av regeringsuppdraget Fi2025/01283 att informera om och följa upp teknikskiftet i mobilnäten i samband med avvecklingen av 2G- och 3G-näten. I rapporten redovisas resultatet av PTS informationsinsatser, genomförandet av teknikskiftet, konsekvenser av teknikskiftet och en internationell jämförelse. Slutligen redovisas samlade lärdomar inför Telias planerade nedstängning av det sista 2G-nätet i slutet av 2027 samt inför andra framtida teknikskiften. Uppdraget syftar till att ge en övergripande bild av hur teknikskiftet har genomförts, upplevts och vilka konsekvenser det hittills har medfört.

Sammanfattningsvis visar PTS insamlade material att teknikskiftet har varit framgångsrikt. Det har inte uppstått några stora incidenter. Däremot gjordes upptäckten att vissa mobiltelefoner, även sådana som är 4G-kompatibla och möjliggör vanliga röstsamtal, inte kan användas för nödkommunikation genom röstsamtal till 112 efter att 2G- och 3G-näten har stängts, förutom via nödroaming. Det påverkade såväl mobiloperatörer och slutanvändare som skyndsamt behövde uppdatera eller byta ut utrustning.

PTS insamlade uppgifter visar att fordonssektorn, kommuner och regioner, vård och omsorg och energisektorn har varit särskilt påverkade av teknikskiftet på grund av att de har mycket uppkopplad utrustning, men som trots det har hanterat det framgångsrikt. Den internationella jämförelsen visar att Sverige ligger långt framme i teknikskiftet och att de erfarenheter som myndigheten kunnat se stämmer väl överens med de från andra länder.

Inför att det sista 2G-nätet stängs i Sverige är en fortsatt samverkan och informationsspridning värdefull. Användningen av 2G-nätet behöver fortsätta att minska. Kunder som vill köpa uppkopplad utrustning behöver få tydlig information om produkter som är helt eller delvis beroende av 2G- eller 3G-nät för att fungera. PTS har även inom uppdraget identifierat att vissa slutanvändare upplever försämrade täckning efter nedsläckningen i december 2025. Detta kommer att följas vidare i det fortsatta uppdraget.

Inför andra framtida teknikskiften vill PTS lyfta fram vikten av

- tydlig ansvarsfördelning
- samverkan mellan berörda aktörer

- tidig, löpande och tydlig information
- rättsliga förutsättningar för informationsinsatser
- inventering av påverkad utrustning
- teknikneutrala upphandlingar och avtal
- successivt genomförande
- beredskap för oväntade händelser

Erfarenheterna från den här delredovisningen ligger till grund för PTS fortsatta arbete inom uppdraget och för den slutredovisning som ska lämnas till regeringen (Finansdepartementet) den 19 maj 2028. PTS kommer att fortsätta följa utvecklingen och samverka med berörda aktörer för att bidra till att teknikskiftet i mobilnäten slutförs på ett väl fungerande sätt.

Summary

This report is the Swedish Post and Telecom Authority's (PTS) interim report of the Government assignment Fi2025/01283 to inform about and monitor the technology shift in mobile networks during the phase-out of 2G and 3G. The report presents PTS's information activities, the implementation and impacts of the shift and an international comparison. Finally, a set of lessons learned are presented in preparation for Telia's planned shutdown of the last 2G network at the end of 2027, as well as other future technology transitions. This report aims to provide an overall picture of how this shift has been implemented, experienced and what consequences it has led to so far.

Overall, the shift has been successful, with no major incidents reported. However, it was found that some mobile phones, even those that support standard voice calls over 4G, cannot make calls to 112 once 2G and 3G are shut down, except via emergency roaming. This affected both mobile operators and end users, who urgently needed to update or replace their equipment.

The findings show that the vehicle sector, municipalities and regions, healthcare and social care and the energy sector have been particularly affected by the technology shift due to their extensive use of connected equipment but have managed the transition successfully. An international comparison shows that Sweden has come a long way in the technology shift and that identified experiences are largely consistent with those of other countries.

Looking ahead, continued collaboration and sharing of information is valuable. The use of 2G needs to be continuously reduced, and customers who want to purchase connected equipment need clear information about products that, fully or partially, depend on 2G or 3G networks to function. PTS has also identified that some end users experience reduced coverage following the shutdown in December 2025. This will be further followed up on. For other future technology transitions, PTS highlight the importance of

- Clear allocation of responsibilities
- Collaboration among relevant stakeholders
- Early, continuous and clear information
- Legal framework for information efforts

- Mapping of affected equipment
- Technology-neutral procurement and agreements
- Phased implementation
- Preparedness for unforeseen events

The experiences from this report form the basis for the continued work under this assignment. The final report will be submitted to the government on 19 May 2028. PTS will continue to monitor development and collaborate with relevant stakeholders to contribute to a successful technology shift.

1. Uppdragets utgångspunkter

PTS har sedan 2022 genom regleringsbrevet haft ett uppdrag att följa avvecklingen av 2G- och 3G-näten.¹ Den 5 juni 2025 fick PTS ett utökat särskilt regeringsuppdrag (Fi2025/01283) om att informera och följa upp teknikskiftet där andra och tredje generationens (2G och 3G) mobilnät avvecklas. I uppdraget ingår att:

- genomföra informationsinsatser som kompletterar de insatser som mobiloperatörerna och andra aktörer genomför samt redovisa resultaten av dessa,
- sammanställa berörda aktörers erfarenheter,
- analysera konsekvenser av avvecklingen av 2G- och 3G-näten,
- inhämta information från relevanta myndigheter och organisationer, och
- redogöra för erfarenheter och konsekvenser i andra jämförbara länder.

Den här rapporten utgör PTS skriftliga delredovisning. PTS kommer senast den 19 maj 2028 att slutredovisa uppdraget till regeringen.²

1.1 Bakgrund

Sverige är i slutskedet av ett teknikskifte där äldre 2G- och 3G-mobilnät ersätts med modernare teknik som fjärde och femte generationens (4G och 5G) mobilnät. Det här bidrar till att uppfylla EU:s digitala mål för år 2030³ och Sveriges digitaliseringsstrategi⁴. Teknikskiftet är nödvändigt för att kunna fortsätta möta efterfrågan på högre hastigheter och mer avancerade tjänster.⁵

De äldre teknikerna används allt mindre och efterfrågan på modernare nät ökar. När mobilnäten nu uppdateras och 4G- och 5G-näten byggs ut möjliggörs snabbare

¹ För senaste lydelsen se: Regeringen, 2025-12-18, *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Post- och telestyrelsen*, 1.1 Verksamhet, Mål och rapporteringskrav, Teknikskiften.

² Regeringen, 2025-06-05, *Uppdrag till Post- och telestyrelsen att informera och följa upp teknikskiftet i mobilnäten*, Fi2025/01283.

³ Europeiska kommissionen, "Digitala mål för 2030", Europeiska unionen, tillgänglig på https://sweden.representation.ec.europa.eu/strategi-och-prioriteringar/viktiga-eu-fragor-sverige/digitala-mal-2030_sv?utm_source=chatgpt.com, hämtad 2026-01-28.

⁴ Regeringen, *Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030*, Regeringskansliet, 2025.

⁵ Post- och telestyrelsen tillsammans med Konsumentverket, *Post- och telestyrelsens och Konsumentverkets synpunkter på en ansvarsfull utveckling av 2G- och 3G-näten*, s. 1.

trådlösa tjänster i hela Sverige.⁶ EU:s Radio Spectrum Policy Group (RSPG) har uttryckt att de nya generationerna av mobilnät ökar spektrum- och energieffektiviteten, förbättrar kommunikationssäkerheten och ger högre datahastigheter som kan möjliggöra nya användningsområden. Det kommer att medföra stor nytta för samhället.⁷

Det varierar hur långt olika länder har kommit i teknikskiftet och Sverige ligger relativt långt fram i processen i en jämförelse med andra länder i EU. Alla 3G-nät i Sverige är nu stängda och endast en mobiloperatör, Telia, har sitt 2G-nät i drift. Planen är att det mobilnätet ska stängas i slutet av 2027.

1.2 Syfte

Syftet med den här delrapporten är att ge en övergripande bild av hur teknikskiftet har genomförts, upplevts och medfört för konsekvenser hittills.

Fokus har legat på att göra en bred insamling av erfarenheter för att fånga möjliga fokusområden inför nedstängningen av det sista 2G-nätet i Sverige i slutet av 2027. I slutet av delrapporten görs även en första preliminär sammanställning av de hittills mest framträdande lärdomarna.

Slutredovisningen av det här uppdraget kommer att samla erfarenheter från hela avvecklingsprocessen, inklusive nedstängningen av det sista 2G-nätet och landa i en slutgiltig sammanställning och analys.

1.3 Insamling av erfarenheter

PTS har samlat in erfarenheter från teknikskiftet brett från både offentlig och privat sektor genom olika kvalitativa metoder där PTS har ställt frågor om teknikskiftet och samverkat. Nedan presenteras metoderna för insamlingen.

1.3.1 Löpande kontakt med nätägande mobiloperatörer

PTS har inom regeringsuppdraget haft löpande kontakt i form av dialogmöten med de nätägande mobiloperatörerna Telia, Tele2, Telenor och Tre (Hi3G Access). I den här rapporten benämns dessa fortsättningsvis som mobiloperatörer. På dessa dialogmöten har status i arbetet med teknikskiftet och eventuella frågor, utmaningar och behov kopplat till det behandlats.

⁶ Uppgifter från möten och samtal med mobiloperatörerna inom ramen för myndighetens löpande dialog, 2025.

⁷ Europeiska kommissionen, Radio Spectrum Policy Group, 2023-02-15, *Mobile technology evolution – experiences and strategies*, s. 2

PTS har även ställt skriftliga frågor till mobiloperatörerna där de har delat med sig av sina utmaningar och lärdomar.

1.3.2 Webbsända informationsmöten

PTS har genomfört sex webbsända informationsmöten under åren 2021 till 2025. Informationsmötena har innehållit aktuell och relevant information om teknikskiftets olika faser. Vid dessa tillfällen har samtliga mobiloperatörer (Telia, Tele2, Telenor och Tre) deltagit aktivt och bidragit med viktig information under teknikskiftet. På varje informationsmöte har PTS därutöver haft ett särskilt fokus på respektive nedanstående ämne med inbjudna aktörer som aktivt och engagerat bidragit med information om teknikskiftet.

- Allmän information om teknikskiftet
- Upphandlingar
- Internet of Things (IoT)/uppkopplad elektronik
- Äldre slutanvändare
- Kommunernas arbete
- Samtal med olika aktörer

Informationsmötena har spelats in och finns tillgängliga på PTS webbplats.

1.3.3 Enkät till kommunerna

Sveriges 290 kommuner identifierades som en särskilt viktig målgrupp eftersom de har ansvar för en rad viktiga samhällsfunktioner, exempelvis olika typer av larm, styrsystem för gatubelysning, digitala körjournaler och andra uppkopplade enheter. Det har därför funnits ett särskilt fokus på att sprida information till kommunerna och ta reda på hur förberedda de har varit inför teknikskiftet.

Under sommaren 2024 skickade PTS ut en enkät till samtliga kommuner där myndigheten ställde frågor om teknikskiftet. I juni 2025 tog PTS även en kompletterande telefonkontakt med de kommuner som inte svarat på enkäten.

1.3.4 Enkät till myndigheter och organisationer

PTS har genom en enkät till ett urval av relevanta myndigheter och organisationer samlat in erfarenheter om hur teknikskiftet har upplevts och påverkat olika sektorer och branscher. I enkäten ställdes frågor om avvecklingsprocessen, information och budskap, användarperspektiv, teknisk utrustning, reglering och samlade lärdomar.

1.3.5 Statistik

PTS samlar in uppgifter från operatörerna på den svenska telekomsektorn, där det går att följa användningen av 2G- och 3G-näten. Statistiken redovisas bland annat i den årliga rapporten Svensk telekommarknad.

1.3.6 Internationella erfarenhetsutbyten

PTS har god insyn i teknikskiftets utveckling genom deltagande i olika internationella sammanhang. För teknikskiftet som helhet är det främst samarbetsorganet för EU-ländernas telekommyndigheter, Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC) som varit aktuellt för erfarenhetsutbyte. I det forumet har PTS bidragit med svenska erfarenheter från teknikskiftet.

PTS har haft ett särskilt nära erfarenhetsutbyte med telekommyndigheterna i Norge, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), och på Island, Fjarskiptastofa (även kallat Electronic Communications Office of Iceland (ECOI)), där teknikskiftet har haft liknande tidplaner som i Sverige.

1.3.7 Samverkan

För att främja ett framgångsrikt teknikskifte har PTS utöver det som nämnts ovan även samverkat och fört dialog med ett flertal andra aktörer i teknikskiftet, exempelvis Konsumentverket, Transportstyrelsen, de regionala bredbandskoordinatorerna, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Tech Sverige och Telekområdgivarna. Här har exempelvis informationsinsatser koordinerats, erfarenheter utbytts och konsekvenser av teknikskiftet samlats in.

1.4 Ansvarsförhållanden

Det är flera aktörer som gemensamt bidrar till att avvecklingen av 2G- och 3G-näten sker ansvarsfullt och med ett fokus på slutanvändaren. Nedan beskrivs hur ansvarsförhållandena ser ut hos några centrala aktörer i teknikskiftet.

1.4.1 Nätägande mobiloperatörer

Regleringen av elektronisk kommunikation i EU och Sverige styr generellt inte valet av specifik teknik utan ger marknadsaktörer möjlighet att välja och utveckla lämpliga tekniska lösningar.⁸ Det innebär att mobiloperatörerna Telia, Tele2, Telenor och Tre får besluta om när och hur deras äldre mobilnät ska avvecklas och ersättas med ny

⁸ Se exempelvis art 45, 4 punkten andra stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation och 3 kap 15 § i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation.

teknik så länge de följer de teknikneutrala villkor som gäller för deras tillstånd att använda radiosändare.

Det är således mobiloperatörerna som ansvarar för planering och genomförande av avvecklingen av sina respektive nät och har det primära ansvaret för att informera om teknikskiftet.

1.4.2 Post- och telestyrelsen (PTS)

I det här teknikskiftet har PTS genom regleringsbrevet, och det här uppdraget, ansvar att följa utvecklingen av teknikskiftet, komplettera mobiloperatörernas informationsinsatser och att sammanställa erfarenheter och analysera konsekvenser.⁹⁻¹⁰ PTS ansvarar för att tillståndsvillkoren avseende beslut att använda radiosändare följs men samverkar också löpande med mobiloperatörer och andra aktörer för att säkerställa att avvecklingen sker ansvarsfullt och att olika aktörer delges nödvändig information.

1.4.3 Leverantörer och återförsäljare av utrustning

Som leverantör av uppkopplad utrustning är det viktigt att vara beredd på frågor från användare som undrar om specifik utrustning påverkas av avvecklingen. En leverantör som levererar en tjänst som är beroende av utrustning som endast fungerar med 2G/3G-näten, exempelvis larmtjänstföretag, behöver informera kunder om teknikskiftet. Utrustningen kan behöva kompletteras eller ersättas.

Återförsäljare har ett ansvar för att lämna korrekt och tydlig information om produkterna de säljer och deras egenskaper. För produkter som enbart fungerar med 2G/3G-näten behöver därför tydlig information lämnas om att produkterna kommer att sluta fungera vid nedläggningen. Konsumenten kan ha rätt att lämna tillbaka produkten och få pengarna tillbaka om denne inte fått tydlig information om att produkten kommer att sluta att fungera när näten släcks.¹¹⁻¹²

1.4.4 Slutanvändare

De som använder uppkopplade produkter och tjänster har ansvar att agera på den information som ges från deras mobiloperatörer eller andra aktörer. De behöver se

⁹ Finansdepartementet, 2025-12-18, *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Post- och telestyrelsen*, 1.1 Teknikskiften.

¹⁰ Finansdepartementet, 2025-06-05, *Uppdrag till Post- och telestyrelsen att informera och följa upp teknikskiftet i mobilnäten*.

¹¹ Post- och telestyrelsen tillsammans med Konsumentverket, *Post- och telestyrelsens och Konsumentverkets synpunkter på en ansvarsfull utveckling av 2G- och 3G-näten*, s. 4

¹² Se 4 kap. 1–2 §§ samt 5 kap. 6–8 §§ konsumentköplagen (2022:260).

över sin utrustning och vid behov uppgradera eller byta ut den som saknar stöd för modernare teknik för att säkerställa fortsatt funktion.

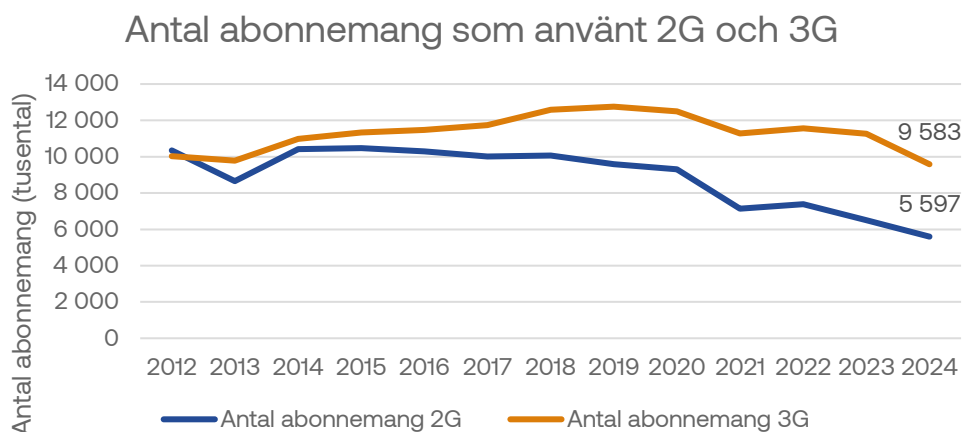
1.5 Användning av 2G och 3G

PTS operatörsundersökning Svensk telekommarknad visar att användningen av både 2G- och 3G-näten har minskat de senaste åren.

Figur 1 visar utvecklingen av antal tusen abonnemang som använt 2G respektive 3G i Sverige under perioden 2012–2024. Den övergripande trenden är att användningen av båda mobilsystemen minskat över perioden, men att 3G använts av fler abonnemang än 2G.

Antalet abonnemang som använder 3G låg på sin topp 2019 med drygt 12 miljoner abonnemang. Därefter vände utvecklingen nedåt och minskningen blir särskilt tydlig från 2020 och framåt, vilket hänger ihop med övergången till nyare mobilsystem som 4G och 5G samt den påbörjade avvecklingen av 3G-näten. Mellan 2020 och 2024 ökade antalet abonnemang som använder 4G med cirka 1,7 miljoner och antalet abonnemang som använder 5G ökade med cirka 6,4 miljoner. 2024 var det drygt 13,4 miljoner abonnemang som använde 4G och drygt 6,4 miljoner abonnemang som använde 5G.

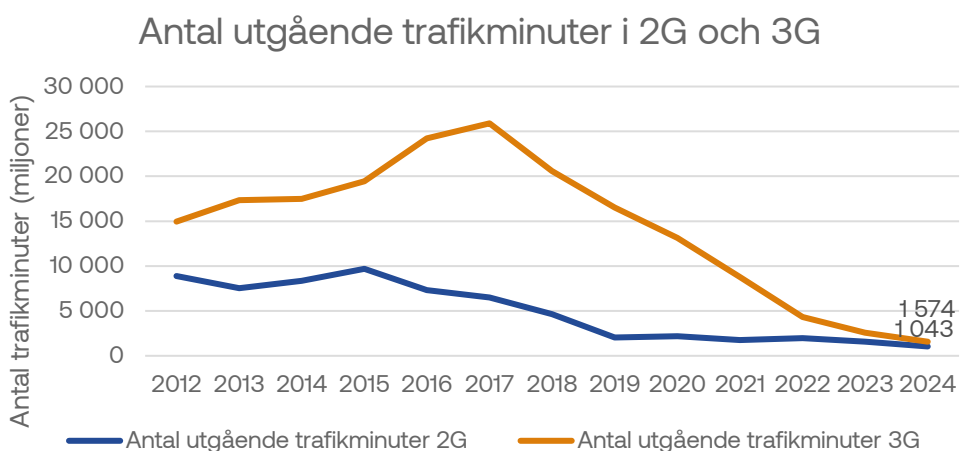
För 2G är trenden mer jämnt nedåtgående över perioden men blir tydligare efter 2020, och 2024 återstod cirka 5,5 miljoner abonnemang som använde 2G.

Figur 1: Antal tusen abonnemang som använt 2G respektive 3G mellan åren 2012–2024. Källa: Svensk telekommarknad, mobila samtals- och datatjänster.¹³

¹³ Post- och telestyrelsen, Svensk telekommarknad, Tabell 11 *Abonnemang – antal*, helårsdata för båda mellan åren 2012–2024.

Figur 2 visar utvecklingen av antalet utgående trafikminuter (i miljoner) för 2G och 3G i Sverige mellan 2012 och 2024. Trenden är att användningen av de båda teknikerna har minskat kraftigt. 3G-trafiken hade en topp 2017 med knappt 26 000 miljoner minuter. Därefter kom en snabb och kontinuerlig minskning och 2024 låg trafiken på en mycket låg nivå. 2G-trafiken ligger på en lägre nivå än 3G under hela perioden och visar en mer jämn men långsiktigt nedåtgående trend. 2024 var trafikvolymerna mycket små. 2017 blev det möjligt att ringa samtal via 4G och sedan dess har andelen trafikminuter i 4G ökat och uppgick vid mitten av 2025 till 94,3 procent av de totala utgående trafikminuterna.

Figur 2: Antal miljoner utgående trafikminuter som använt 2G respektive 3G mellan åren 2012–2024. Källa: Svensk telekommarknad, Mobila samtals- och datatjänster.¹⁴

¹⁴ Post- och telestyrelsen, svensk telekommarknad, Tabell 13 *Trafikminuter – utgående*, helårsdata för båda mellan åren 2012–2024.

2. Resultat av PTS informationsinsatser

PTS har kompletterat mobiloperatörernas informationsinsatser med breda informationsinsatser som syftat till att öka kunskapen om avvecklingen och ge en bättre beredskap för alla att hantera teknikskiftet. I dessa insatser har det varit viktigt att nå ut med information om att inventera sin uppkopplade utrustning och byta ut eller uppdatera den innan avvecklingen av de gamla mobilnäten sker.

2.1 Genomförda kommunikationsaktiviteter

Inom ramen för regeringsuppdraget genomförde PTS ett antal kommunikationsaktiviteter. Det handlade dels om tillgänglighet i medieförfrågningar och att publicera webbnyheter som uppmärksammade frågan, dels om köpta mediekampanjer i exempelvis sociala medier.

PTS genomförde också särskilda medieaktiviteter kring kommuner. Det skedde bland annat genom pressmeddelande och en debattartikel i Dagens Samhälle om kommunernas ansvar i teknikskiftet.

Under teknikskiftet har PTS webbplats utvecklats med en särskild webbsida, pts.se/teknikskifte, med samlad information om teknikskiftet. Innan regeringsuppdraget har PTS även påbörjat informationsspridning genom webbsända informationsmöten och dessa har under uppdraget spridits genom att de har funnits tillgängliga på PTS webbplats.

PTS har även, parallellt med detta uppdrag, använt sin roll i beredskapssystemet för att sprida information inför och under genomförandet av 2G- och 3G-nedsläckningen, för att andra samhällsviktiga verksamheter skulle nås av korrekt information. Det här gjordes bland annat genom att tillsammans med myndigheten för civilt försvar (MCF)¹⁵ genomföra en samverksamkonferens för att informera bland annat länsstyrelser om teknikskiftet. PTS har noterat att informationen har använts av flera kommuner, bland annat genom ny information på deras webbplatser.

¹⁵ Dåvarande myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

2.1.1 Särskild kommunikation med anledning av problematiska mobiltelefoner

I slutet av 2025 fick PTS information om att vissa mobiltelefoner, även sådana som är 4G-kompatibla och möjliggör vanliga röstsamtal, inte kan användas för nödkommunikation¹⁶ genom röstsamtal till 112 efter att 2G- och 3G-näten har stängts ner om inte så kallad nödroaming¹⁷ används. PTS förelade därför aktuella mobiloperatörer att identifiera vilka mobiltelefoner som omfattas och informera berörda slutanvändare. Mobiloperatörerna skulle även blockera dessa mobiltelefoner för anslutning till sitt nät.¹⁸ I anslutning till beslutet genomförde PTS ett antal kommunikationsaktiviteter, såsom pressmeddelanden, pressträffar och deltagande i ett flertal intervjuer.

2.2 Kampanjperiod, målgrupp och kanalval

I kommunikationsaktiviteterna vände sig PTS främst till en något äldre målgrupp, från 50 år och uppåt. Detta utifrån antagandet att denna målgrupp till större del innehar utrustning som behöver uppgraderas med anledning av teknikskiftet och också har identifierats som svårare att nå.

För att nå målgruppen identifierade PTS vilka kanaler som skulle användas. Det innebar bland annat att publicera en informationsfilm på SVT:s Anslagstavlan samt att genomföra annonsering på, för målgruppen relevanta, sociala och redaktionella medier.

Den stora delen av informationskampanjen genomfördes under september 2025.

2.3 Räckvidd på insatserna

PTS genomförde annonsering på Metas plattformar, med en informationsfilm. Annonserna visades för sammanlagt nära 400 000 unika profiler.

Myndigheten genomförde även så kallad native display-annonsering i utvalda medier, det vill säga annonser som utformas för att anpassas till det utseende och innehåll som är på den plats de visas på. Dessa annonser visades i exempelvis regional media och målgruppsinriktad media, och nådde drygt 550 000 exponeringar.

Sammantaget visades PTS annonser om teknikskiftet 1 224 912 gånger och väckte en del engagemang i form av videovisningar och länkklick.

¹⁶ Nödkommunikation är samtal eller annan kommunikation till EU:s nationella nödnummer 112, se LEK (2022:482), 7 kap. 35 §, *Nödkommunikation*.

¹⁷ Nödroaming är en säkerhetsåtgärd ifall en operatörs nät ligger nere i ett område. Samtal till nödnumret 112 kan då styras över till ett fungerande nät.

¹⁸ Läs mer om hanteringen av nödnumret 112 i avsnitt 4.4.2 *Röstsamtal till 112*.

Till detta kommer ytterligare exponeringar till följd av PTS proaktiva mediearbete samt deltagande i intervjuer, i nationella och regionala medier.

PTS saknar statistik för hur många som såg filmen på SVT:s Anslagstavlan. Enligt uppgift från SVT når dock Anslagstavlan över tid sammanlagt cirka 500 000 tittare per månad i SVT 1 och 2 fördelat på 8-10 sändningar.

3. Genomförandet av teknikskiftet

Kommunikation kring avvecklingen av 2G- och 3G-näten inleddes redan 2018 då mobiloperatörerna började kommunicera att de äldre mobilnäten skulle avvecklas. Processen har sedan pågått kontinuerligt och fortsätter att göra det fram till och med år 2027 då det sista 2G-nätet i Sverige stängs.

I det här kapitlet redovisas hur avvecklingen har gått till, från förberedande analyser och tester till färdig nedsläckning av samtliga 3G-nät och majoriteten av 2G-näten.

3.1 Förberedelser

Mobiloperatörerna har under flera år förberett avvecklingen av 2G- och 3G-näten via analyser och tester kring både användningen av och täckningen i mobilnäten. De har kunnat se antalet uppkopplade terminaler och hur dessa använder mobilnäten.

”Det omfattande förberedelsearbetet har varit grunden för en lyckad nedstängning som medfört ett nät som bättre möter dagens och morgondagens behov.” //mobiloperatören Tre

Trafikstatistik har bearbetats på basstationsnivå och det har gjorts individuella täckningsbedömningar med hjälp av prediktioner och drive-tester. De har kunnat utreda hur olika telefonmodeller beter sig utan 2G och 3G.¹⁹ Genom att analysera predikterad täckning för de olika teknikerna för mobilnät har det gått att planera utbyggnaden av ny 4G och 5G och minimera negativ kundpåverkan. Det har även gjorts mätningar längs med vägar och i tätorter för att verifiera och komplettera den information som erhållits från predikterad täckning.²⁰

Under flera år har det varit tydligt att användandet av 2G och 3G minskat stadigt. Täckningen i de gamla näten har följts och testats för att klargöra var 4G- och 5G-näten behöver byggas ut för att säkerställa likvärdig eller bättre täckning efter att 2G- och 3G-näten avvecklats.

Samtliga mobiloperatörer kommunicerade från början en liknande tidplan där både 2G- och 3G-näten skulle avvecklas i slutet av år 2025. Telia bedömde att minskningen av antalet 2G-terminaler gick för långsamt och tog därför i maj 2024²¹

¹⁹ Tele2, 2025-09-01, Svar från Tele2 - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, s. 1.

²⁰ Telenor, 2025-09-01, Svar från Telenor - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, s. 1.

²¹ Telia, 2024-05-30, Pressmeddelande, Telia skjuter upp nedstängningen av 2G-nätet till 2027.

beslutet att det inte var möjligt att avveckla 2G-nätet till slutet av 2025 utan att det skulle få stor negativ påverkan på deras kunder, framför allt äldre kunder och kunder med IoT-terminaler som inte hade bytts ut. Telia beslutade därför att skjuta fram nedstängningen av 2G-nätet till slutet av 2027.²²

3.2 Avveckling av 2G- och 3G-näten

Avvecklingen av 3G-näten har genomförts successivt och kontrollerat under flera år. I tabell 1 redovisas färdigställda och återstående mobilnätsavvecklingar för både 2G och 3G. I december 2025 släcktes de sista 3G-näten och majoriteten av 2G-näten. Nu återstår endast Telias 2G-nät som planeras att stängas i slutet av 2027.

Svenska mobiloperatörer (MNO)	2G avveckling	3G avveckling slutförd
Telia	Slutet av 2027	Dec 2025
Tele2	Dec 2025	Dec 2025
Telenor	Dec 2025	Dec 2025
Tre (Hi3G)	Inget 2G-nät	Dec 2025

Tabell 1: Planerad avveckling av 2G- och 3G-nät hos svenska mobiloperatörer. Källa: Telia, Tele2, Telenor och Tre.

Samtidigt som 2G- och 3G-näten avvecklas har mobiloperatörerna moderniserat 4G-näten och byggt ut 5G-näten.

Avvecklingen av 3G-näten genomfördes basstation för basstation i takt med att mobiloperatörerna såg att det fanns en överlappande täckning med 4G eller 5G. De 2G-nät som stängdes under 2025 stängdes i stället samlat under början av december år 2025.

²² Telia, 2025-08-25, Svar från Telia – Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, s. 2.

4. Konsekvenser av teknikskiftet

I detta kapitel redovisas de konsekvenser av teknikskiftet som PTS hittills har identifierat under genomförandet av avvecklingen av 2G- och 3G-näten. Fokus ligger på utmaningar som faktiskt har inträffat och dessa är kategoriserade utifrån Informationsspridning och nåbarhet, särskilt påverkade sektorer, uppkopplad utrustning, röstsamtal och nödkommunikation via 4G, mobiltäckning, roaming och utmaningar i regelverk och genomförande.

Den samlade uppföljningen av teknikskiftet hittills visar att avvecklingen har genomförts kontrollerat. Samtliga mobiloperatörer beskriver på olika vis att teknikskiftet har varit framgångsrikt. Mobiloperatörerna har uppgett att det generellt varit få klagomål och frågor från deras kunder. De ärenden som kommit in via kundtjänst eller i fysiska butiker har ofta rört frågor om 2G- och 3G-telefoner, larm och inställningar för VoLTE²³. Nedan ges några citat från mobiloperatörerna.

”Nedstängningen har genomförts utan att några betydande störningar, incidenter eller klagomål uppstått. De ärenden som inkommit har framför allt rört enstaka användare som inte har bytt 3G-terminalutrustning i tid.”
// mobiloperatören Tre, 2026-02-13

”Täckningsmässigt har Tele2 inte mottagit några klagomål”
// mobiloperatören Tele2, 2026-02-18

”Generellt har det uppstått få faktiska störningar, incidenter eller klagomål”
// mobiloperatören Telenor, 2026-02-13

”Telia stängde ned sitt 3G-nät successivt över en tidsperiod om 60 månader. Under denna tid uppstod inga störningar eller incidenter kopplat till nedstängningen och det inkom ytterst få klagomål.”
// mobiloperatören Telia, 2026-02-04

²³ VoLTE är en funktion för att möjliggöra röstsamtal via 4G, läs mer i avsnitt 4.4.1 Röstsamtal via 4G.

4.1 Informationsspridning och nåbarhet

Sammanfattande analys

Teknikskiftet är en stor infrastrukturförändring i samhället och det som gör det speciellt är att det kräver att många människor agerar på egen hand. Därför är det viktigt att prioritera kommunikationen tidigt och ha en medveten och gemensam plan för den.

Trots omfattande informationsinsatser om teknikskiftet i olika kanaler, med olika målgrupper och under flera års tid är det ändå vissa aktörer och slutanvändare som har varit utmanande att nå fram till. Insamlat material tyder på att information både behöver ges i tid, löpande fram till avvecklingen samt nå ut både brett och smalt och i vissa fall även inkludera individuella kontakter.

4.1.1 Informationsinsatsernas genomslag

I det här teknikskiftet har mobiloperatörerna haft, och tagit, ett stort ansvar i att identifiera och informera berörda kunder om vad de behöver göra. PTS har utifrån sitt uppdrag om att informera och följa teknikskiftet kompletterat dessa informationsinsatser och använt breda kanaler för att nå ut med det gemensamma budskapet till hela samhället. Informationskampanjen och webbplatsen bytnät.nu som är initierad av Tech Sverige och nätägande mobiloperatörer är ett gott exempel från det här teknikskiftet för hur gemensam information har kunnat spridas brett.

PTS informationsinsatser²⁴ har genomförts med bred inriktning och med ett visst fokus på äldre medan mobiloperatörerna har kunnat informera kunder både brett via exempelvis sina webbplatser och direkt via e-post, sms, post och samtal.

PTS enkät till myndigheter och organisationer visar att informationen om avvecklingen generellt upplevs som tydlig. Framgångsfaktorer som lyfts fram är den tydliga information som gått ut från mobiloperatörerna vid flera tillfällen, leverantörers information till vatten och avloppsorganisationer, att informationen påbörjades i god tid innan avvecklingen, PTS främjande arbete genom informationsmöten och filmer, att många organisationer deltagit i informationsspridningen och att viktig information funnits tillgänglig på webbplatsen bytnät.nu.²⁵

Enkäten visar också att några representanter från myndigheter och organisationer inte har upplevt informationen som tillräcklig. Där lyftes även utmaningen i att

²⁴ Läs mer om målgrupp och räckvidd på PTS informationsinsatser i kapitel 2 "Resultat av PTS informationsinsatser".

²⁵ Post- och telestyrelsen, 2026-02-04, Enkät svar från myndigheter och organisationer från enkäten som erfarenheter och lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten, dnr 25-20983.

teknikskiftet påverkar många som i sin vardag sannolikt inte funderar så mycket på hur mobilnätet fungerar.

Från Sveriges kommuner och regioner och från regionala bredbandskoordinatorer framkommer även att det ser väldigt olika ut lokalt hos kommuner och regioner hur teknikskiftet har hanterats eftersom det varierar var frågan finns i organisationerna. Det är inte alltid som det finns en tydlig och samordnande mottagare. Det försvårar möjligheten att få en fullständig bild av vilka förberedelser som behövs. Det betyder dock inte att man inte är förberedd. PTS uppfattning utifrån insamlade erfarenheter från kommuner och regionala bredbandskoordinatorer är att både kommuner och regioner har varit väl förberedda på det här teknikskiftet.

4.1.2 Digital inkludering

Flera aktörer som PTS varit i kontakt med nämner målgruppen äldre som en grupp som ofta behöver särskilt stöd för att förstå och agera på rätt sätt i teknikskiftet. Det vill säga att uppdatera eller byta ut sin uppkopplade utrustning. Här är det dock viktigt att inte generalisera eftersom målgruppen äldre är stor och där kunskapsnivån, intresset och förmågan att agera skiljer sig mycket åt.

Insamlade erfarenheter visar att det kanske snarare finns anledning att rikta ett särskilt fokus mot den målgrupp, oavsett ålder, som inte har inkluderats i det digitala samhället. Svårigheterna att nå fram till dessa personer kan exempelvis bero på att det saknas stöd i omgivningen, socioekonomiska förutsättningar eller att informationen inte är anpassad till individens kognitiva förmåga.

4.1.3 Avsaknad av kontaktuppgifter

Mobiloperatörerna har under teknikskiftet sett att det finns utmaningar när det gäller att nå fram till slutanvändare som enbart har uppgett en postadress som kontaktuppgift.

Den här situationen kan exempelvis uppstå i de fall där kunden endast har en uppkopplad router eller annan utrustning kopplad till abonnemanget, utan att någon e-postadress eller något mobilnummer är registrerat. När det saknas andra kontaktuppgifter är mobiloperatören begränsad till traditionell post där det kan upplevas svårt att säkerställa att viktig information verkligen har nått fram till mottagaren. Sammantaget har detta gjort det svårare för mobiloperatörerna att upprätthålla en effektiv och tillförlitlig kontakt med dessa kunder.

4.2 Mobiltäckning

Sammanfattande analys

Teknikskiftet bör totalt sett inte påverka mobiltäckningen, men kapaciteten i mobilnäten förväntas bli bättre. Trots det upplever vissa lokala täckningsvariationer, särskilt inomhus.

Mobiloperatörerna har uppgett att avvecklingen av 2G- och 3G-näten inte ska innebära en försämrad täckning, eftersom det spektrum som frigörs vid avvecklingen i stället kan användas till täckning i 4G- och 5G-näten.

Teknikskiftet förväntas totalt sett innebära oförändrad mobiltäckning jämfört med före teknikskiftet. Kapaciteten i näten förväntas bli bättre tack vare att 4G och 5G är mer frekvenseffektiva tekniker än 2G och 3G samt det faktum att tillgängligt frekvensutrymme kan fördelas på två tekniker i stället för fyra, vilket innebär en mindre fragmenterad frekvensanvändning.

Mobiloperatörerna har under teknikskiftet informerat om att den nya tekniken i vissa fall monteras på en annan plats eller längre bort än den gamla tekniken. Den nya placeringen medför att de flesta får bättre täckning, men kommer också i vissa fall medföra att några platser får sämre täckning.

”Lokalt kommer vissa täckningsvariationer att uppstå i samband med att de sista 3G-siterna släcks ned i slutet av 2025; vissa av variationerna är temporära medan andra är permanenta och resultatet av förnyade bedömningar av täckningsbehov.” // mobiloperatören Tele2

Samtal med regionernas bredbandskoordinatorer och Sveriges kommuner och regioner visar att täckningen på vissa platser, exempelvis inomhus och utmed vägar, har upplevts blivit sämre lokalt efter avvecklingen av 2G- och 3G-näten i december 2025.

4.3 Särskilt påverkade sektorer

Sammanfattande analys

Myndigheten bedömer att fordonssektorn, kommuner och regioner, vård- och omsorgssektorn och energisektorn har varit särskilt påverkade av teknikskiftet. Det beror på att verksamheter i dessa sektorer använder stora mängder uppkopplad utrustning, varav en del är samhällsviktig. Trots utmaningar inom dessa sektorer har de hanterat teknikskiftet framgångsrikt och det har varit få rapporterade incidenter.

En framgångsfaktor är ett aktivt arbete som påbörjades i god tid med möjligheten att utrustningen kunde bytas inom ramen för ordinarie underhåll. Det har dock inte alltid varit möjligt. Viss utrustning har krävt stora investeringar och tagit tid att byta ut.

4.3.1 Fordonssektorn

Avvecklingen av 2G- och 3G-näten påverkar flera delar av fordonssektorn eftersom många av fordonens uppkopplade funktioner är baserade på dessa tekniker. Det gäller framför allt eCall-funktionen²⁶ men även fordons komforttjänster och kommunikationsutrustning på väg och järnväg.²⁷ När näten stängs riskerar dessa tjänster att sluta fungera, om de enbart är baserade på 2G/3G-teknik, och det uppstår därmed ett omfattande omställningsbehov till nyare tekniker.

När alla 2G- och 3G-nät har avvecklats kommer fordon och eCall-system som enbart har stöd för dessa tekniker inte längre att kunna upprätta nödkommunikation. Det finns inget krav på fordonstillverkare att uppgradera befintliga fordon till teknik som stödjer 4G eller 5G. Respektive tillverkare avgör om en uppgradering är möjlig. Transportstyrelsen har från och med 5 januari 2025 tagit bort kravet på kontroll av eCall-funktionen vid kontrollbesiktning. Befintliga fordon kommer därför inte att få körförbud enbart på grund av att eCall-funktionen har slutat att fungera. Fordon som är utrustade med Next Generation eCall (NG-eCall), som bygger på 4G- eller 5G-baserad kommunikation, kan från och med den 1 januari 2026 kommunicera med alarmeringscentralerna, det vill säga med SOS Alarm i Sverige.²⁸

²⁶ eCall är ett automatiskt nödanropssystem i fordon som vid en olycka ringer 112 och skickar information om fordonets position.

²⁷ Post- och telestyrelsen, 2026-02-04, *Enkät svar från myndigheter och organisationer från enkäten om erfarenheter och lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten*, dnr 25-20983.

²⁸ Transportstyrelsen, [Frågor och svar om 112-baserade eCall-system - Transportstyrelsen](#), hämtat 2026-02-18.

4.3.2 Kommuner och regioner

Sveriges 290 kommuner tillhandahåller en stor mängd uppkopplad utrustning, även samhällsviktig sådan, exempelvis larm, nattkameror, styrsystem och vatten- och elmätare. Insamlat material visar att påverkad utrustning framför allt finns inom fastigheter, vatten- och avlopp, vård och omsorg och gata och park men också utspritt över all kommunal verksamhet.²⁹

Många av kommunerna har komplexa organisationer som dels består av olika kontor eller förvaltningar, dels kommunala bolag och stiftelser som kan använd olika leverantörer och mobiloperatörer. Leverantören kan ha en viktig roll i teknikskiftet för att stödja planering och delta i arbetet med att åtgärda gammal teknik.³⁰ Det är rimligt att anta att det kan vara en utmaning att få en helhetsbild av all uppkopplad utrustning och teknikskiftets påverkan på hela organisationen.

Uppkopplad utrustning kan vara inköpt direkt av enskilda verksamheter eller förvaltningar. Därför finns en utmaning att hitta en samordning. I vissa fall kan utrustningen bytas inom löpande underhåll men i andra fall behöver särskild budget avsättas och viss utrustning är särskilt kostsam och tidskrävande att byta ut, exempelvis hisslarm. Det har behövt finnas god kunskap och gott om tid för att lyckas med teknikskiftet.³¹

4.3.3 Vård och omsorg

Vård- och omsorgssektorn omfattar såväl offentlig verksamhet inom kommuner och regioner som privata utförare. Här finns en stor mängd av uppkopplad utrustning, exempelvis trygghetslarm, nattkameror och sensorer. Sådan teknik används till exempel inom hemtjänst och särskilda boenden. Den här utrustningen kan vara avgörande för människors liv och hälsa och det har varit viktigt att den i god tid inventeras och vid behov uppgraderas eller byts ut.

Under teknikskiftet har ett fåtal lokala incidenter noterats där trygghetslarm inte har fungerat fullt ut. I södra Sverige var det ett flertal trygghetslarm som slutade fungera på grund av att dessa inte hade bytts ut innan de gamla mobilnäten stängdes.³² Och i en annan del av landet uppstod en situation där talfunktionen i trygghetslarmen på ett äldreboende slutade fungera. Larmen gick fortsatt fram men den röstkvittens som

²⁹ Post- och telestyrelsen, 2025-03-20, *Resultat från undersökningen "Enkät till kommuner om teknikskifte i mobilnäten 2024*, s.5, 18.

³⁰ Post- och telestyrelsen, 2025-03-20, [*Informationsmöte \(fokus på kommunernas arbete\)*](#).

³¹ Samtal med Sveriges kommuner och regioner (SKR), 2026-02-10.

³² Tobias Lagerholm, 2025-12-09, *Över 200 trygghetslarm slutade fungera i morse – nya larm låg i kartonger*, Skånska Dagbladet.

tidigare gav en direkt bekräftelse till den som larmat slutade fungera. Det som krävdes var en uppdatering av SIM-kort.³³

4.3.4 Energisektorn

Energisektorn, inklusive el- och fjärrvärmenätet, har många uppkopplade enheter som har behövt bytas ut i samband med teknikskiftet, till exempel styrutrustning och olika typer av sensorer. I vissa fall har utrustning behövt ersättas tidigare än planerat, vilket riskerar att medfört ökade kostnader. Teknikskiftet har krävt ett aktivt och samordnat arbete från energisektorn. Inom det här uppdraget uppfattar PTS att energisektorns utmaningar kopplade till avvecklingen av 2G- och 3G-näten nu är hanterade.

4.4 Uppkopplad utrustning

Sammanfattande analys

Teknikskiftet har påverkat en stor mängd uppkopplad utrustning, men det har hanterats väl av ansvariga aktörer. Antalet rapporterade incidenter har varit få och de konsekvenser som uppstått har varit avgränsade och möjliga att åtgärda.

De uppgifter som PTS har samlat in visar att den utrustning som främst har uppmärksamats i samband med det här teknikskiftet är fordon, mobiltelefoner och trygghetslarm. Därutöver finns ett stort antal annan utrustning, exempelvis olika typer av maskiner inom industri och lantbruk och utrustning inom energi och miljö, såsom elmätare och VA-utrustning.

Trots att det finns många uppkopplade utrustningar som är samhällsviktiga visar insamlade underlag att anpassningar av dessa har kunnat genomföras väl.

En majoritet av organisationer som svarat på PTS enkät uppger att teknikskiftet har haft ganska stor påverkan på teknisk utrustning men trots det anger ändå de flesta att avvecklingen sammantaget har fungerat bra och att det funnits tillräckligt med tid för att genomföra nödvändiga förändringar i deras respektive sektor och bransch.³⁴

En del av den uppkopplade utrustningen är kompatibel även med nyare mobilnät men kräver uppdatering av mjukvara för att fortsatt fungera. Utrustning som enbart är fungerar med 2G- eller 3G-näten behöver däremot ersättas genom hårdvarubyte.

³³ Rickard Gustafsson, 2026-01-10. *Äldreboenden drabbade när 2G- 3G-nätet släcktes, BjäreNu.*

³⁴ Post- och telestyrelsen, 2026-02-04, *Enkät svar från myndigheter och organisationer från enkäten om erfarenheter och lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten, dnr 25-20983.*

Nedan redovisas en sammanställning av hur olika typer av uppkopplad utrustning har påverkats i samband med avvecklingen av 2G- och 3G-näten.

4.4.1 Fristående enheter

Fristående enheter som exempelvis mobiltelefoner, surfplattor och modem för privatpersoner och företag är generellt sett enkla att uppgradera eller byta ut. För dessa enheter har mobiloperatörerna i regel goda möjligheter att identifiera äldre utrustning och informera användarna om teknikskiftet. I samtal med mobiloperatörerna har det framkommit att utmaningen snarare ligger i att lyckas nå fram till alla slutanvändare med informationen och få genomslag kring behovet av att byta sin utrustning i tid.

4.4.2 Fast installerad utrustning och system

Utrustning som är en del i ett större system, installerade på många platser eller beroende av specifik programmering kan vara svårare att få en heltäckande inventering av. De kan också vara mer komplicerade och i vissa fall kostsamma att byta ut. Det gäller exempelvis olika typer av IoT-system, larm och eCall-utrustning. En av mobiloperatörerna beskriver att det framför allt är utrustning och tjänster som tillhandahålls av andra marknadsaktörer men som nyttjar mobiloperatörens nät som kan vara något mer problematiska att byta ut.³⁵

I samtal med Sveriges kommuner och regioner har det framkommit att det exempelvis varit kostsamt och tidskrävande att byta ut hisslarm i alla fastigheter. Det kräver specialkompetens och har krävt god framförhållning för att hinna med inför nedsläckningen av de äldre mobilnäten.³⁶

Inom lantbruket finns många maskiner, sensorer och styrsystem som är uppkopplade via mobilnäten. Uppgradering eller utbyte av dessa kan medföra betydande kostnader och kräva lång framförhållning, särskilt för större och verksamhetskritiska maskiner där leveranstiderna kan vara långa.³⁷ Det finns en ganska stor påverkan på teknisk utrustning i denna bransch men insamlat material visar också att det inte har rapporterats in några stora konsekvenser³⁸.

³⁵ Telenor, 2026-02-13, Svar från Telenor - Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25-9390, s. 2.

³⁶ Sveriges kommuner och regioner, 2026-02-10, Tjänsteanteckning från samtal angående erfarenheter från 2G/3G avvecklingen, dnr 23-10468.

³⁷ Lantbrukarnas riksförbund, *Teknikskiftet från 2G och 3G – påverkan på lantbruket och tips om vad som kan göras*.

³⁸ Post- och telestyrelsen, 2026-02-04, *Enkät svar från till myndigheter och organisationer från enkäten om erfarenheter och lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten, s.2.*

4.4.3 Samhällsviktig uppkopplad utrustning

Med samhällsviktig uppkopplad utrustning avses här sådan uppkopplad utrustning som behövs för att samhällsviktiga verksamheter ska upprätthållas.

Myndigheten för civilt försvar (MCF) definierar samhällsviktig verksamhet som verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. I detta sammanhang ska verksamhet förstås som ett vidare begrepp. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar exempelvis även anläggningar, processer, system och noder. På sin webbplats har MCF också en verktygslåda som innehåller stöd för att identifiera samhällsviktig verksamhet.³⁹

Det är finns en stor mängd samhällsviktig utrustning som har behövt uppgraderas eller ersättas under något skede av teknikskiftet.

Både nationellt och internationellt tas olika typer av larm upp som en uppkopplad utrustning som det dels finns en stor mängd av och som dels kan behöva extra lång tid för att hinna uppdateras eller bytas ut.

Kontakter med Sveriges kommuner och regioner, regionala bredbandskoordinatorer och mobiloperatörer ger en samstämmig bild av att anpassningarna för samhällsviktig uppkopplad utrustning har gått bra.

4.5 Röstsamtal och nödkommunikation via 4G

Sammanfattande analys

För att röstsamtal ska fungera efter teknikskiftet behöver äldre telefoner som är helt beroende av 2G eller 3G bytas ut. Utöver det finns en särskild utmaning med telefoner som är anpassade för 4G men saknar eller kan behöva aktivera funktion för röstsamtal (VoLTE).

Det upptäcktes relativt sent att ett antal mobiltelefoner inte skulle kunna genomföra röstsamtal till 112 via 4G även om vanliga samtal skulle fungera, vilket medförde flera konsekvenser för såväl mobiloperatörer som slutanvändare och visade vikten av att ha beredskap för oväntade händelser.

³⁹ Myndigheten för civilt försvar (MCF), *Identifiera samhällsviktig verksamhet*, hämtad 10 mars 2026. <https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/beredskap-for-kris-och-krig/beredskap-for-aktorer/samhallsviktig-verksamhet/identifiera-samhallsviktig-verksamhet/>

4.5.1 Röstsamtal via 4G

Teknikskiftet innebär en övergång från kretskopplade röstsamtal i 2G- och 3G-näten till IP-baserade röstsamtal i 4G (VoLTE, Voice over LTE) och kommande generationer som 5G och 6G.⁴⁰ Det innebär att terminalen behöver ha stöd för VoLTE för att röstsamtal ska fungera efter avvecklingen.

Utöver mobiltelefoner som är helt beroende av 2G eller 3G, har det funnits en särskild utmaning med mobiltelefoner som trots att de är anpassade för 4G, och fungerar för exempelvis sms och surf via 4G, saknar stöd för VoLTE och därmed för röstsamtal efter avvecklingen. I dessa fall har man behövt byta ut telefonen, göra uppgraderingar eller aktivera inställningar för VoLTE för att röstsamtal ska kunna genomföras efter avvecklingen.

4.5.2 Röstsamtal till 112

Under teknikskiftet har funktionaliteten för nödkommunikation följts noggrant genom att PTS har samverkat med såväl mobiloperatörer som SOS Alarm. Det har varit prioriterat att nödkommunikation ska fungera även efter avvecklingen av 2G- och 3G-näten.

Strax innan den planerade nätavvecklingen i december 2025 uppdagades det att vissa mobiltelefoner inte skulle kunna förmedla nödkommunikation genom röstsamtal till 112 i mobiloperatörernas egna mobilnät efter att deras 2G- och 3G-nät stängts. Detta gällde trots att mobiltelefonerna hade stöd för VoLTE och därmed gav möjlighet att ringa alla andra telefonnummer via 4G.

PTS inledde därför en tillsyn av hur tre mobiloperatörer medverkade till att förmedla nödkommunikation och lämna lokaliseringssuppgifter enligt bestämmelserna i LEK. Tillsynen resulterade i ett föreläggande mot dessa tre mobiloperatörer att genast agera för att identifiera vilka mobiltelefoner som omfattas, informera berörda slutanvändare och blockera mobiltelefoner som inte kunde hantera nödkommunikation genom röstsamtal till 112 efter att 2G- och 3G-nätet har stängts ner. PTS har i samma fråga även bedrivit tillsyn mot en fjärde operatör.⁴¹

Mobiloperatörerna har uppgett att ovanstående problematik bestod i en kombination av telefonmodell, operatör och mobilnät. Exempelvis skulle en telefonmodell kanske kunna förmedla 112-samtal genom röstsamtal i ett mobilnät men inte i ett annat. Det blev därför problematiskt att publicera en lista över drabbade telefonmodeller.

⁴⁰ EU-kommissionen, Radio Spectrum Policy Group, 2023-02-15, *Mobile technology evolution – experiences and strategies*, s. 4.

⁴¹ Post- och telestyrelsen, 2026-02-18, *Årsredovisning 2025*, 4.7 Tillsyn av nummerresurser, nödkommunikation och domännamnsregister, PTS-ER-2006:1, s. 42.

Mobiloperatörerna hade därmed ansvar att själva kontakta de abonnenter som berördes.⁴²

4.6 Roaming

Sammanfattande analys

Nationellt finns möjligheten till nödroaming kvar i Telias 2G-nät fram till att det stängs. Under teknikskiftet har en ökning av nödroaming noterats efter nätavvecklingarna i december 2025.

Internationellt innebär teknikskiftet att kompatibilitet mellan mobiltelefoner och mobilnät blir en fortsatt utmaning under en tid, eftersom olika länder avvecklar 2G- och 3G-näten i olika takt.

Uppgifter från SOS Alarm visar att nödroaming till 112 ökade under början av 2026, vilket avviker från hur det brukar se ut den tiden på året.⁴³ Det är rimligt att anta att det berodde på nätavvecklingarna i december 2025. I Telias kvarvarande 2G-nät finns möjligheten till nödroaming kvar fram till att nätet stängs i slutet av 2027.

Uppkopplad utrustning introduceras kontinuerligt på marknaden och utrustning kan även importeras från länder utanför Sverige. Eftersom andra länder har kvar sina 2G- och 3G-nät längre än Sverige finns det en risk att uppkopplad utrustning som inte är fullt kompatibel med svenska mobilnät fortsätter att dyka upp även efter att det sista 2G-nätet har stängts i Sverige.

När samtliga 2G- och 3G-nät är stängda kommer det att medföra konsekvenser för slutanvändare i Sverige med utrustning som enbart fungerar med 2G eller 3G. Dessa användare kommer inte att kunna ansluta till mobilnäten i Sverige, eller i andra länder där motsvarande nedsläckning redan har genomförts.

Inom EU regleras roaming genom principen ”roam like at home”, som innebär att slutanvändare i normalfallet ska kunna använda mobila tjänster i andra medlemsstater till samma pris och på samma villkor som i hemlandet.⁴⁴ För att det ska fungera behöver besökarens utrustning vara kompatibel med mobilnäten i det besökta landet. Det här är en utmaning som kommer att finnas kvar under en längre tid, eftersom teknikskiftet sker successivt och i olika takt i olika delar av hela världen.

⁴² Post- och telestyrelsen, 2025-12-18, Pressmeddelande [Hög tid att byta ut problematiska telefoner | PTS](#).

⁴³ SOS Alarm, 2026-03-04, *Presentation av statistik*, s. 4.

⁴⁴ Berec, december 2022, *Berec guideline on regulation (EU) 2022/612 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines)*, s. 22.

Det är fortfarande många länder, både inom och utom Europeiska unionen (EU), som fortfarande har flera år kvar innan de planerar att avveckla sina 2G- och 3G-nät. Det är därför rimligt att anta att det under relativt lång tid framåt kommer finnas besökare till Sverige, och andra länder, där 2G- och 3G-näten har avvecklats, som kommer att ha med sig utrustning som enbart fungerar med 2G- och 3G-nät. Dessa besökare kommer inte kunna vara uppkopplade under den tid som de befinner sig i Sverige efter 2027. Det är viktigt att dessa besökare på lämpligt sätt nås av information om att deras utrustning inte kommer att fungera när de besöker dessa länder, inklusive Sverige. Samtal med de svenska mobiloperatörerna visar att dessa ser det som mest rimligt att respektive mobiloperatör ansvarar för att meddela sina abonnenter om vad som gäller i det land de reser in i.

4.7 Utmaningar i regelverk och genomförande

Sammanfattande analys

De erfarenheter som har samlats in visar att LEK, GDPR och MFL ger ett starkt integritets- och konsumentskydd men har enligt ett par av mobiloperatörerna begränsat möjligheten att använda trafikuppgifter för att identifiera berörda användare.

Brister i produktinformation och felaktiga specifikationer har upplevts som ett problem. Ansvar för att ta reda på om nyinköpt utrustning fungerar i de nya näten riskerar att hamna på slutanvändare, vilket kan antas öka risken för felaktiga köp.

Erfarenheterna från utbyggnaden av de nya mobilnäten visar att teknikskiftet är en samhällsplaneringsfråga som likt andra stora infrastrukturprojekt är beroende av samordning mellan flera aktörer och där det finns risk för förseningar.

4.7.1 Behandling av trafikuppgifter

PTS har fått uppgifter från ett par av mobiloperatörerna om att de ser utmaningar med befintligt regelverk inom lagen om elektronisk kommunikation (LEK), dataskyddsförordningen (GDPR) och marknadsföringslagen (MFL) som gör det svårt att fullt ut genomföra informationsinsatser och uppnå de resultat som förväntas från exempelvis PTS och Konsumentverket. Som exempel uppges att LEK innehåller begränsningar i hur mobiloperatören kan identifiera kunder med utrustning som inte kommer att fungera när 2G- och 3G-näten stängs.⁴⁵ Det framgår även att LEK

⁴⁵ Tele2, 2025-09-01, Svar från Tele2 - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25-9390, s. 2.

begränsar möjligheterna att behandla kundernas trafikuppgifter som generas i nätet, när inte tillämpliga samtycken finns inhämtade.⁴⁶

4.7.2 Felaktiga eller ofullständiga produktspecifikationer

Under teknikskiftet har det framkommit uppgifter om att vissa produkter inte har fungerat så som har angetts i specifikationen, vilket har skapat tekniska utmaningar.⁴⁷

Vissa försäljare uppges vara fortsatt dåliga på att informera kunderna om hur produkter kommer att fungera efter att 2G- och 3G-näten är stängda. Lantbrukarnas riksförbund (LRF) skriver exempelvis om detta i sin handbok för teknikskiftet där det framgår att det fortfarande säljs uppkopplad utrustning som inte har stöd för 4G.⁴⁸

Samtidigt har Konsumentverket gått ut med information om att det vid försäljning av varor vars funktion kommer att påverkas av nedstängningen av 2G- och 3G-näten finns en skyldighet att informera konsumenten om att varan kommer att sluta fungera när näten läggs ned.⁴⁹

4.7.3 Försäljning av 2G-och 3G-utrustning

I början av 2024 genomförde Konsumentverket en granskning av flera näringsidkares webbplatser för att undersöka i hur stor utsträckning som varorna som är beroende av 2G- och 3G-näten marknadsförs och säljs. Där har de kunnat se att utrustning som endast fungerar i 2G- och 3G-näten fortfarande säljs. Av de granskade näringsidkarna var det 17 av 36 som sålde sådana produkter, och inget av bolagen uppfyllde informationskraven. Det konstateras även att flertalet av marknadsförda produkter som är beroende av 2G- och 3G-näten dessutom riktar sig till äldre människor som redan har uppvisat svårigheter att anpassa sig till teknikskiftet. Konsumentverket klargjorde att det finns en skyldighet att informera konsumenten om att varan kommer att sluta fungera när näten läggs ned.⁵⁰

4.7.4 Samhällsplanering

Moderniseringen av 4G-näten och utbyggnaden av 5G-näten har pågått parallellt med avvecklingen av 2G- och 3G-näten. Utvecklingen är en infrastrukturfråga i samhällsutvecklingen och liksom andra byggprojekt har även utbyggnaden av de nya mobilnäten mött utmaningar i projekten. Det kan handla om vissa förseningar på grund av olika komplikationer i plan- och byggprocessen eller i avtalstecknande med

⁴⁶ Tre, 2025-09-12, Svar från Tre - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25-9390, s. 2.

⁴⁷ Tele2, 2025-09-01, Svar från Tele2 - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25-9390, s. 1.

⁴⁸ Lantbrukarnas riksförbund, Teknikskiftet från 2G och 3G – påverkan på lantbruket och tips om vad som kan göras, s. 3.

⁴⁹ Konsumentverket, 2024-03-11, PM – Konsumentproblem vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten, s. 8.

⁵⁰ Konsumentverket, 2024-03-11, Konsumentproblem vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten.

fastighets- och markägare men även i leverans av fiber och el. Det här har i sin tur lett till att det vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten har uppstått tillfälliga glapp i täckningen när den nya tekniken inte varit på plats innan den gamla stängs⁵¹. De identifierade utmaningarna bedöms i huvudsak inte vara kopplade till själva regelverket, utan snarare till de ledtider som är förknippade med större infrastrukturprojekt.

⁵¹ Tele2, 2025-09-01, Svar från Tele2 - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen.

5. Internationell jämförelse

I det här kapitlet presenteras en övergripande internationell utblick av statusen på avvecklingen av 2G- och 3G-näten och därefter ett mer detaljerat erfarenhetsutbyte med Norge och Island och hur avvecklingen har fungerat där.

5.1 Övergripande utveckling internationellt

Avvecklingen av 2G- och 3G-näten pågår globalt och har kommit olika långt i olika delar av världen. Globalt finns det länder där samtliga 2G- och 3G-nät är stängda. Hit hör exempelvis Australien, USA och Sydkorea. Branschorganisationen Global mobile Suppliers Association (GSA) släppte i december 2025 en rapport om 2G- och 3G-avvecklingen där det framgår att takten för avvecklingen av dessa nät väntas öka under de kommande åren och att antalet 4G- och 5G-enheter växer och att operatörer behöver frigöra frekvensutrymme för utbyggnad av 4G och 5G.^{52 53} I Europa har hittills (april 2026) inget land stängt samtliga 2G- och 3G-nät. Island planerar dock att stänga de sista äldre näten under våren 2026.

Berec har under 2025 identifierat tre kategorier av hur långt europeiska länder har kommit med den planerade avvecklingen. Första kategorin utgör ungefär hälften av länderna som inte planerar att avveckla 2G och 3G före 2030. Den andra kategorin utgörs av den andra hälften av länderna som har minst en mobiloperatör som planerar att avveckla både 2G och 3G före eller under 2030. Av länderna i den andra kategorin finns det en delmängd, den tredje kategorin, som består av omkring tio länder där samtliga mobiloperatörer planerar en fullständig avveckling av både 2G och 3G från slutet av 2025 till 2029. Här ingår Sverige. I flera fall har avvecklingarna blivit försenade och i samtliga fall är det operatörerna som bestämmer tidpunkten för avvecklingen.⁵⁴ Under 2026 planerar Berec att göra en uppdaterad sammanställning av hur långt EU-länderna har kommit med 2G- och 3G-avvecklingen.

I Europa är Island, Norge och Sverige några av de länder som kommit relativt långt i avveckling. Utifrån nuvarande tidplaner kommer Island att ha stängt samtliga 2G och

⁵² TeleGeography, "2G and 3G shutdown continue, TeleGeography blog, <https://resources.telegeography.com/2g-and-3g-shutdowns-continue>, hämtad 2026-01-28.

⁵³ GSA, december 2025, *2G and 3G Switch-Off*, s. 3.

⁵⁴ Berec, 2025-10-07, *Summary report on the outcome of the internal workshop on aspects of 2G och 3G mobile technology phaseouts, Observations on phaseout planning*, s 25.

3G nät under våren 2026 medan en operatör i Norge har liknande tidplaner som den sista svenska operatören (Telia) där de sista 2G-näten stängs under 2027.

Berec har listat potentiella utmaningar vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten där dessa punkter lyfts fram.

- Möjliga förändringar i täckningen
- Viss utrustning är svår att ersätta
- Obligatoriska äldre tjänster (exempelvis eCall)
- Bakåtkompatibilitetsproblem i tjänster med stor påverkan (ingen enkel och tillförlitlig fallback för röstsamtal och SMS)
- Interoperabilitetsproblem för VoLTE (4G), VoNR (5G) och sms (profilinställningarna behöver samordnas mellan aktörerna)⁵⁵

Avvecklingen av 2G- och 3G-näten i EU sker i olika takt beroende på nationella förutsättningar och det är värdefullt att fortsätta utbyta erfarenheter och göra löpande uppdaterade lägesbilder. Hittills liknar de övergripande utmaningarna i andra länder även de utmaningar som PTS hittills har fångat upp i Sverige.

5.2 Norge

I Norge har teknikskiftet och avvecklingen av 2G- och 3G-nätet legat före de svenska mobiloperatörernas tidplan och det har därför varit värdefullt för PTS med extra erfarenhetsutbyte med den norska telekommyndigheten (Nkom) under det här teknikskiftet.

3G-näten i Norge släcktes redan 2020. Telia Norge valde att släcka sitt 2G-nät under hösten 2025 och gjorde det gradvis utifrån åtta geografiska områden. Norge har nu, liksom Sverige, ett 2G-nät kvar som planeras att släckas i slutet av 2027. Att en operatör i Norge valde att hålla sitt 2G-nät öppet till 2027 beror på att de ville säkerställa en så bra övergång som möjligt.⁵⁶

Telia Sverige har meddelat att de drar nytta av erfarenheterna från stängning av 2G-nätet i Norge. De kan därifrån konstatera att en successiv nedstängning tenderar att resultera i en relativt friktionsfri nedstängningsprocess där mobiloperatören har större möjligheter att göra korrigerande åtgärder om problem uppstår, exempelvis att tillfälligt återaktivera någon eller några mobilsiter.⁵⁷ Möjligheten att just återaktivera

⁵⁵ Berec, 2025-10-07, *Summary report on the outcome of the internal workshop on aspects of 2G och 3G mobile technology phaseouts, Observations on phaseout planning*, s 3.

⁵⁶ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), juli 2025, *Konsekvensutredning – Stenging av 2G-nettene*, s. 4.

⁵⁷ Telia, 2026-02-04, Svar från Telia – Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25-9390, s. 3.

nätet nyttjades på en plats i Norge när det stod klart att ett större antal trygghetslarm inte fungerade. 2G-nätet kunde då tillfälligt slås på igen medan problemet med larmen löstes.⁵⁸

Under våra samtal med Nkom framkommer det att det har varit få rapporterade händelser i samband med att nedsläckningen började under hösten 2025. De norska operatörerna tog emot liknande frågor under teknikskiftet som senare även kom in till operatörerna i Sverige. En stor del av frågorna handlade om att VoLTE behövde aktiveras. De uppgifter som har samlats in tyder på att nedsläckningen av Telia Norges 2G-nät under hösten 2025 generellt har gått bra.

5.2.1 Konsekvensutredning av 2G-släckningen

Inför stängningen av Telia Norges 2G-nät tog Nkom fram en konsekvensutredning för stängningen av 2G-nätet. Utredningen avgränsades till konsekvenser för system för säkerhet och beredskap, exempelvis välfärdsteknik och trygghetslarm, övervakning av vatten och avlopp samt övervakning av skred- och översvämningsutsatta områden.⁵⁹

I utredningen lyfts risken att digitaliseringen kan bli försenad om man skjuter upp 2G-nedstängningen eftersom operatörernas frekvensresurser är bundna i 2G-nätet. De ser även att många användare skjuter upp att byta 2G-utrustning så länge de kan och att en uppskjutning av nedstängningen därför sannolikt bara skulle skjuta upp utbytet av utrustning ännu mer. En annan konsekvens som lyfts är att eftersom frekvensutrymmet är en begränsad naturresurs är det olyckligt att avsätta den resursen för en teknik som ger sämre täckning, kapacitet och säkerhet.⁶⁰

Utredningen visar att släckningen av 2G-näten inte väntas medföra några stora eller ohanterbara konsekvenser utan att teknikskiftet är under kontroll. För utrustning som fortfarande använder kvarvarande 2G-nät säger utredningen att det är önskvärt att takten nu ökar för att migrera till 4G och 5G. Eftersom Telenors 2G-nät fortfarande är öppet framhålls även att eCall kommer att fortsätta att fungera fram till dess att Telenor stänger 2G-nätet 2027.⁶¹

⁵⁸ Stortinget, 2025-10-28, Skriftlig spørsmål fra Per-Willy Amundsen (FrP) til samferdselsministeren.

⁵⁹ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), juli 2025, *Konsekvensutredning – Stenging av 2G-nettene*, s. 5–6.

⁶⁰ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), juli 2025, *Konsekvensutredning – Stenging av 2G-nettene*, s. 8.

⁶¹ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), juli 2025, *Konsekvensutredning – Stenging av 2G-nettene*, s. 19–20.

5.3 Island

Island har också haft en liknande tidplan och ansvarsfördelning för sin avveckling av 2G- och 3G-näten som Sverige och PTS har därför haft särskilda erfarenhetsutbyten med den isländska telekommyndigheten Fjarskiptastofa (ECOI).

2022 beslutade de isländska mobiloperatörerna att 2G- och 3G-näten skulle stängas i slutet av 2025⁶². Under våra samtal med ECOI framgår det att myndigheten har en koordinerande roll under teknikskiftet. I december 2025 beviljade ECOI en begäran från en av mobiloperatörerna om att förlänga deras frekvenstillstånd i 900 MHz-bandet till den 30 juni 2026. Företaget hade många kunder som använde mobila enheter som inte hade stöd för röstsamtal via 4G-nätet. Det ansågs därför inte klokt att påskynda avstängningen av 3G-nätet före årets slut, och dessutom under vintern då väderförhållandena kan vara svåra och orsaka störningar. Kunderna bedömdes behöva mer tid att uppgradera eller byta ut sin utrustning.⁶³

ECOI ser att konsekvenserna av teknikskiftet medför att vissa enheter, som inte är kompatibla i de kvarvarande näten, slutar fungera. De har också varnat för att samtal till 112 kan påverkas och har informerat om vad som behövs för att 112 ska kunna nås. De har uppmanat kunder att ta kontakt med sin leverantör av utrustning och sin operatör om man är osäker på vad som gäller för utrustningen.⁶⁴

Under våra erfarenhetsutbyten har det framgått att konsekvenserna av teknikskiftet generellt väntas bli små på Island. Det handlar främst om att vissa slutanvändare fortfarande har utrustning som enbart stöder 2G eller 3G, som saknar VoLTE eller inte har aktiverat VoLTE. Under hösten 2025 meddelades att användningen av de äldre näten på Island minskar successivt.

⁶² Fjarskiptastofa, *2G and 3G Phase-Out*, <https://www.fjarskiptastofa.is/english/telecom-affairs/radio-or-mobile-interference/2g-and-3g-phase-out/> (hämtad 25 februari 2026).

⁶³ Fjarskiptastofa, *Ákvörðun nr. 10/2025 – Framlenging á gildistíma 900 MHz tíðniheimild Símans hf.* (mál nr. 2025110025), 2025.

⁶⁴ Fjarskiptastofa, *2G and 3G Phase-Out*, <https://www.fjarskiptastofa.is/english/telecom-affairs/radio-or-mobile-interference/2g-and-3g-phase-out/>, hämtad 25 februari 2026.

6. Samlade lärdomar

I detta kapitel presenteras de samlade lärdomarna, uppdelade i två avsnitt. Det första avsnittet pekar ut fokusområden inför Telias planerade nedstängning av 2G-nätet i slutet av 2027. Det andra avsnittet redovisar mer långsiktiga och generella lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten som kan vara värdefulla inför andra framtida teknikskiften.

6.1 Fokusområden inför avvecklingen av det sista 2G-nätet

I december 2025 stängdes de sista 3G-näten i Sverige, liksom alla 2G-nät utom Telias. Det innebär att slutanvändare nu fortfarande kan använda utrustning i Telias 2G-nät.

En viktig skillnad från nätavvecklingen i december 2025 och den 2G-stängning som Telia planerar för i slutet av 2027 är att när Telia stänger det sista 2G-nätet kommer samtliga 2G- och 3G-nät att vara helt stängda i Sverige. Då kommer det inte längre att gå att använda utrustning som är beroende av något av dessa nät. Det är därför viktigt att nu slutföra nödvändiga förberedelser inför det.

6.1.1 Fortsatt samverkan och informationsspridning

Insamlade erfarenheter visar att många aktörer ser utbyte av erfarenheter och information som värdefullt eller till och med nödvändigt i teknikskiftet. Inför att det sista 2G-nätet stängs bör denna dialog och samverkan som funnits fortsätta, så att relevant information når slutanvändare. Det underlättar den eventuella kvarvarande inventeringen och utbytet av den sista 2G-utrustningen. Centrala aktörer bör upprätthålla sin dialog med varandra och andra aktörer och lyssna in vilka behov som finns hos slutanvändare för att underlätta inför den slutgiltiga släckningen av 2G-nätet.

Sveriges kommuner och regioner har publicerat tydlig vägledning med checklista och tips kring exempelvis inventering och avtal. Kommuner behöver bli färdiga med sin inventering av vilken utrustning de har som eventuellt fortfarande använder 2G. I vissa

fall kan mobiloperatörernas ha information om hur 2G-användningen ser ut lokalt, vilket kan vara värdefullt för verksamheterna att ta del av.⁶⁵

6.1.2 Fortsatt minskning av användningen av 2G-nätet

Inför avvecklingen av det sista 2G-nätet behöver det finnas ett fokus på att kvarvarande uppkopplad utrustning och mobiltelefoner som är beroende av 2G uppdateras eller ersätts.

Det är fortfarande trafik i Telias 2G-nät men den minskar kontinuerligt. Telia kommer att ta fram en detaljerad avvecklingsplan där de även analyserar erfarenheter från Telias norska dotterbolag från deras 2G-avveckling i Norge under hösten 2025. Under tiden fram till slutet av 2027 uppger Telia att de kommer fortsätta att informera sina kunder och erbjuda övergång till 4G/5G.⁶⁶

”För 2G-nätet handlar det om att kunderna måste byta sina terminaler till slutet av 2027.” //mobiloperatör Telia.⁶⁷

Telia ser att det framför allt är tre kategorier av utrustning som fortfarande är kvar och använder 2G-nätet. Det är olika typer av larmutrustningar som använder IoT, gamla knapptelefoner och äldre 4G-telefoner utan VoLTE.

Kommuner och regioner har efterfrågat statistik på användningen av 2G för att få mer kunskap om hur många abonnemang som fortfarande använder 2G, och utifrån det göra insatser för att dessa uppgraderas eller byts ut. Den typen av förfrågningar bör göras direkt till Telia för att se vilka möjligheter de har att ge ut sådana uppgifter.

Viss utrustning är framför allt aktiv under vissa säsonger eller årstider, exempelvis bevattningssystem och globala positionssystem (GPS) i fritidsbåtar. Den här typen av säsongaktiv utrustning kanske inte identifieras eller prioriteras att bytas ut förrän under sommaren. PTS har inte fått några indikationer på att det skulle finnas någon samhällskritisk utrustning där detta är en risk eftersom dessa normalt sett ska fungera året runt, utan att det snarare rör sig om privatpersoners uppkopplade utrustning.

6.1.3 Tydlig information vid köp av uppkopplad utrustning

Insamlade erfarenheter visar att det finns ett fortsatt behov av tydlig och korrekt information till kunder som köper uppkopplad utrustning. Det är särskilt viktigt att det

⁶⁵ Sveriges kommuner och regioner, [Konnektivitet- grundläggande digital infrastruktur - SKR](#), hämtad 2026-02-18.

⁶⁶ Telia, 2026-02-04, *Svar från Telia – Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen*, dnr 25-0390, s. 3.

⁶⁷ Telia, 2025-08-25, *Svar från Telia – Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen*, s.3.

framgår om en produkt är beroende av 2G- eller 3G-nät för att fungera helt eller delvis. Leverantörer och återförsäljare har ett ansvar att informera om hur deras produkter och tjänster påverkas av teknikskiftet.

Informationen behöver vara tydlig och lättillgänglig inför köp, så att kunden vet säkert hur produkten kommer att fungera även efter att 2G-nätet stängs. Detta är särskilt viktigt för produkter som riktar sig till grupper som kan ha svårare att anpassa sig till teknikskiftet, exempelvis äldre och de som ännu inte är inkluderade i det digitala samhället.

Inför att det sista 2G-nätet (Telias) stängs är det därför angeläget att berörda aktörer fortsatt säkerställer att relevant information når ut till både konsumenter och verksamheter, i syfte att minska risken för felaktiga köp och underlätta nödvändiga uppdateringar eller utbyten av utrustning.

6.1.4 Fortsatt hantering av mobiltäckningsfrågor

Mobiloperatörerna har inför nätavvecklingen i december 2025 uppgett att avvecklingen av 2G- och 3G-näten inte ska innebära en försämrad täckning, eftersom det spektrum som frigörs vid avvecklingen i stället kan användas till täckning i 4G- och 5G-näten.

*”Avseende 2G-nätet så har alla 2G-stationer även 4G/5G-teknik varför täckningen inte kommer att påverkas när vi samtidigt stänger hela 2G-nätet i december 2027. Täckningen kan till och med bli marginellt bättre.”
//mobiloperatör Telia.⁶⁸*

Insamlade erfarenheter och dialoger visar att vissa trots det upplever en försämrad mobiltäckning lokalt på vissa platser, främst inomhus men även utomhus, efter nätavvecklingen i december 2025. PTS har även via sitt kontaktcenter tagit emot synpunkter och klagomål om mobiltäckningen från allmänheten.

Myndigheten bedömer att det finns behov av att fortsatt följa utvecklingen och föra dialog med centrala aktörer för att klargöra orsakerna till den upplevda täckningsförändringen.

6.2 Lärdomar inför framtida teknikskiften

I det här avsnittet redovisas de viktigaste lärdomarna från avvecklingen av 2G- och 3G-näten i Sverige som kan vara värdefulla för andra framtida teknikskiften.

⁶⁸ Telia, 2025-08-25, Svar från Telia – Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, s.3.

6.2.1 Tydlig ansvarsfördelning

Under det här teknikskiftet har det uttryckts önskemål om att statliga aktörer skulle ta ett större övergripande ansvar för samhällsinformationen för att skapa fullt genomslag i den informationen som går ut. Andra aktörer betonar teknikneutraliteten och menar att det i första hand är mobiloperatörernas ansvar att informera slutanvändarna.

Inför ett teknikskifte är det viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig och att centrala aktörer är införstådda med vad som förväntas av dem. Vilka som är centrala aktörer kan variera beroende på vilken typ av teknikskifte det är.

6.2.2 Samverkan mellan berörda aktörer

Vikten av samverkan har blivit tydlig i det här teknikskiftet. Det är många aktörer som behöver agera samtidigt för att skiftet ska ske både ansvarsfullt och så smidigt det är möjligt. Ett enat budskap från centrala aktörer ger en tydlig bild av när och hur en förändring ska ske.

En mobiloperatör har föreslagit att det inför kommande teknikskiften tidigt skapas en grupp av representanter från berörda aktörer, exempelvis nätägare, återförsäljare, intresseorganisationer och myndigheter med syftet att i ett tidigt skede fånga upp eventuella utmaningar och kommunikationsbehov och agera utifrån det.

6.2.3 Tidig, löpande och tydlig information

Det här teknikskiftet har visat hur viktigt det är att påbörja planeringen av teknikskiften i god tid och att föra en tydlig kommunikation genom hela processen. Det ger förutsättningar för en smidig övergång och ger alla möjlighet att agera.

Vad som räknas som i god tid och vad som är tydlig kommunikation kan variera stort beroende på om det gäller exempelvis en privatperson eller en kommun. Erfarenheten visar också att slutanvändare många gånger väntar in i det sista med att anpassa eller byta sin utrustning. Det är därför viktigt att vara lyhörd för kommunikationsbehov och arbeta med upprepade informationsinsatser när teknikskiftet närmar sig.

Personer som inte är digitalt inkluderade, kan ha svårare att ta till sig informationen och agera utifrån den. Den här gruppen behöver särskilt stöd för att i tid hinna anpassa sin digitala användning till den nya tekniken. Många gånger kan en närstående eller anhörig hjälpa till med uppdatering eller utbyte av gammal utrustning. När en sådan person inte finns behövs andra insatser som exempelvis kan handla om att ansvariga för teknikskiftet samverkar med civilsamhället och organisationer som kan stötta individen i förändringen.

6.2.4 Rättsliga förutsättningar för informationsinsatser

Uppgifter från mobiloperatörerna visar att befintligt regelverk kring behandling av personuppgifter och trafikuppgifter i vissa fall har begränsat möjligheterna för mobiloperatörerna att identifiera och informera användare vars utrustning påverkas av teknikskiften.

Inför framtida teknikskiften kan det därför finnas behov av att analysera om nuvarande regler ger tillräckliga förutsättningar för mobiloperatörer och andra aktörer att genomföra effektiva informationsinsatser.

6.2.5 Inventering av påverkad utrustning

En tidig och systematisk inventering av utrustning som kan vara påverkad av teknikskiftet är en viktig förutsättning för att minska risken för störningar i samband med övergången till ny teknik. Inventeringen bör inledas i tillräcklig god tid före ett planerat teknikskifte för att både hinna med att färdigställa uppgraderingen och att minimera risken för stora ekonomiska konsekvenser.

Det kan vara en utmaning att fastställa när en inventering är heltäckande, eftersom utrustning kan vara spridd över olika verksamheter, ingå i större systemlösningar eller tillhandahållas genom externa leverantörer. Om någon aktör är osäker på vad som påverkas kan inventeringen behöva påbörjas övergripande och allteftersom fördjupas. Här finns en fördel att löpande dela erfarenheter mellan olika aktörer för att öka kunskapen om vilken utrustning som kan påverkas.

6.2.6 Teknikneutrala upphandlingar och avtal

Vid ett teknikskifte är det viktigt att i god tid påbörja förberedelser inför de upphandlingar som kan behövas. Det är också viktigt att involvera rätt kompetens redan från början i arbetet med upphandlingen. Tekniken kan förändras under den tid som ett avtal gäller. Därför bör upphandlingen utformas så att den tar höjd för sådana förändringar. Detta kan uppnås genom att upphandlingen görs teknikneutral, det vill säga att fokus ligger på funktionskrav, behov och önskad effekt, utan att låsa lösningen till en specifik teknik, metod eller produkt.⁶⁹ Det här är även relevant för andra avtal som gäller under längre tid.

⁶⁹ Post- och telestyrelsen, 2022-10-04, [Informationsmöte \(fokus på upphandling\)](#)

6.2.7 Successivt genomförande

Med successivt genomförande avses här en nedsläckning som genomförs stegvis, dels i olika geografiska områden, dels vid olika tidpunkter.

Genom ett successivt genomförande av avvecklingen skapas förutsättningar för att exempelvis göra löpande uppföljningar och att klara av hanteringen av inkommande frågor på ett bra sätt. Det bidrar till ett ansvarsfullt teknikskifte.

Även om avvecklingen av 2G-näten planerades att genomföras samlat under en kortare tidsperiod i december 2025, innebar beslutet från en mobiloperatör att upprätthålla sitt 2G-nät under en längre tid att slutanvändare gavs möjlighet att tillfälligt falla tillbaka på denna teknik. Det ger slutanvändarna mer tid att hinna uppdatera eller ersätta sin uppkopplade utrustning och mobiltelefoner som fortfarande är beroende av gamla mobilnät.

6.2.8 Beredskap för oväntade händelser

Ansvariga aktörer har varit väl förberedda men trots det har det här teknikskiftet ändå skapat vissa oförutsedda händelser både lokalt och nationellt. Lokalt har det rapporterats om uppkopplad utrustning som glömts bort att bytas ut och annan utrustning som inte fungerade som väntat efter teknikskiftet. Detta skulle potentiellt ha kunnat ge följd effekter men ansvariga aktörer kunde hantera situationen skyndsamt.

En nationell oförutsedd händelse var att det nära inpå nedsläckningen av 2G- och 3G-näten i december 2025 uppdagades att vissa mobiltelefoner inte skulle kunna ringa nödnumret 112 utan de äldre mobilnäten. Händelsen visade hur viktigt förarbetet är inför ett teknikskifte och även vikten av att det finns en beredskap på plats hos ansvariga aktörer för att kunna hantera oförutsedda händelser.

Ett sätt att säkerställa ett ansvarsfullt teknikskifte är att det finns beredskap för att tillfälligt tända upp den äldre tekniken om nedsläckningen exempelvis skapar allvarliga konsekvenser men också att det finns ett lättillgängligt lager av ny utrustning att förse slutanvändare med.

7. Källor

7.1 Skriftliga källor

Berec, december 2022, *Berec guideline on regulation (EU) 2022/612 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines)*.

Berec, 2025-10-07, *Summary report on the outcome of the internal workshop on aspects of 2G and 3G mobile technology phaseouts, Observations on phaseout planning*.

Europeiska kommissionen, 2023-02-15, Radio Spectrum Policy Group, *Mobile technology evolution – experiences and strategies*.

Global mobile Suppliers Association (GSA), December 2025, *Summary: 2G-3G Switch-Off*.

Konsumentverket, 2024-03-11, *PM – Konsumentproblem vid avvecklingen av 2G- och 3G-näten*.

Konsumentverket, 2026-01-30, *Kontrollera i vilka nät telefoner du säljer fungerar*.

Lantbrukarnas riksförbund, LRF, Handbok, *Teknikskiftet från 2G och 3G – påverkan på lantbruket och tips om vad som kan göras*, hämtad från lrf.se.

Nasjonal kommunikationsmyndighet, Nkom, juli 2025, *Konsekvensutredning – Stenging av 2G-nettene*.

Post- och telestyrelsen, 2021-06-17, *PTS inriktning för tilldelning av 900 MHz-bandet*, PTS-ER-2021:25.

Post- och telestyrelsen, Svensk telekommunikation, Tabell 11 *Abonnemang – antal*, helårsdata för båda mellan åren 2012–2024.

Post- och telestyrelsen, Svensk telekommunikation, Tabell 13 *Trafikminuter – utgående*, helårsdata för båda mellan åren 2012–2024.

Post- och telestyrelsen, 2026-02-18, *Årsredovisning 2025*, PTS-ER-2006:1.

Post- och telestyrelsen tillsammans med Konsumentverket, 2024-05-31, *Post-och telestyrelsens och Konsumentverkets synpunkter på en ansvarsfull utveckling av 2G- och 3G-näten*, dnr 23-10468.

Regeringen, 2022-06-30, *Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Post- och telestyrelsen, Avveckling av koptarnäten samt avvecklingen av 2G- och 3G-näten.*

Regeringen, 2025-06-05, *Uppdrag till Post-och telestyrelsen att informera och följa upp teknikskiftet i mobilnäten.*

Regeringen, 2025-12-18, *Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Post- och telestyrelsen, Teknikskiften.*

Regeringen, *Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030*, Regeringskansliet, 2025.

Telia, 2025-08-25, *Svar från Telia – Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Telia, 2026-02-04, *Svar från Telia – Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Tele2, 2025-09-01, *Svar från Tele2 - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Tele2, 2026-02-18, *Svar från Tele2 – Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Telenor, 2025-09-01, *Svar från Telenor – Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Telenor, 2026-02-13, *Svar från Telenor - Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Trafikanalys, 2024-10-07, *Framtida trafiksäkerhetsrisker med 2G/3G-eCall-system, PM: 2024:9.*

Tre, 2025-09-12, *Svar från Tre - Frågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

Tre, 2026-02-13, *Svar från Tre - Uppföljningsfrågor med anledning av 2G/3G-avvecklingen, dnr 25–9390.*

7.2 Lagar och förordningar

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd (2015). Förordning (EU) 2015/758 av den 29 april 2015 om krav på typgodkännande för införande av eCall-systemet i fordon baserat på 112-numret.

Europeiska kommissionen (2024). Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/1084 om fastställande av tekniska specifikationer och förfaranden för mottagning och hantering av nästa generations eCall (NG-eCall) i larmcentraler (PSAP).

Europeiska kommissionen (2024). Kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1182 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/758 vad gäller krav för nästa generations eCall (NG-eCall).

Lagen om elektronisk kommunikation, LEK, (2022:482).

Konsumentköplagen, 4 kap. 1–2 §§ samt 5 kap. 6–8 §§ (2022:260).

7.3 Webbplatser och media

Europeiska kommissionen, ”Digitala mål för 2030”, Europeiska unionen, tillgänglig på https://sweden.representation.ec.europa.eu/strategi-och-prioriteringar/viktiga-eu-fragor-sverige/digitala-mal-2030_sv?utm_source=chatgpt.com, hämtad 28 januari 2026.

Fjarsskiptastofa, *Ákvörðun nr. 10/2025 – Framlenging á gildistíma 900 MHz tíðniheimild Símans hf.* (mál nr. 2025110025), 2025, <https://www.fjarsskiptastofa.is/library?itemid=4fb16ea7-7606-4189-8fc0-6bd9105fe910>, hämtad 12 mars 2026.

Fjarsskiptastofa, *2G and 3G Phase-Out*, <https://www.fjarsskiptastofa.is/english/telecom-affairs/radio-or-mobile-interference/2g-and-3g-phase-out/>, hämtad 25 februari 2026.

Konsumentverket, *Start/Företag/Marknadsrätt – Konsumentverkets tillsynsarbete/Regler/arbete per område/Telekom, elektronik och digital underhållning – regler för företag/Nedstängningen av 2G och 3G sker successivt*, hämtad 10 mars 2026.

Post- och telestyrelsen (PTS), 2025-12-18, Pressmeddelande: *Hög tid att byta ut problematiska telefoner*, <https://pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/hog-tid-att-byta-ut-problematiska-telefoner/>.

Post- och telestyrelsen (PTS), *PTS insamling av synpunkter på mobiltäckningen*, hämtad 10 mars 2026, https://hajk-bredbandskartan.pts.se/#m=map_2.

Post- och telestyrelsen (PTS), *Internet och tele/2G- och 3G-nätens avveckling, Informationsmöten*, <https://pts.se/internet-och-telefoni/teknikskifte/2g--och-3g-natens-avveckling/>, hämtad 7 april 2026.

Stortinget, 2025-10-28, *Skriftlig spørsmål fra Per-Willy Amundsen (FrP) til samferdselsministeren, dokument nr. 15:166 (2025–2026), innlevert 2025-10-19, besvart 2025-10-28*, <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=110005> hämtad 12 mars 2026.

Sveriges kommuner och regioner (SKR), senast uppdaterad 2025-12-17, *Konnektivitet – grundläggande digital infrastruktur*, <https://skr.se/digitaliseringivalfarden/konnektivitetgrundlaggedigitalinfrastruktur.8159.html>, hämtad 18 februari 2026.

TeleGeography, 2G and 3G shutdown continue, TeleGeography blog, <https://resources.telegeography.com/2g-and-3g-shutdowns-continue>, hämtad 28 januari 2026.

Telia, 2024-05-30, *Pressmeddelande, Telia skjuter upp nedstängningen av 2G-nätet till 2027*, <https://press.telia.se/pressreleases/telia-skjuter-upp-nedstaengningen-av-2g-naetet-till-2027-3325928>, hämtad 7 april 2026.

Tobias Lagerholm, 2025-12-09, *Över 200 trygghetslarm slutade fungera i morse – nya larm låg i kartonger*, Skånska Dagbladet.

Transportstyrelsen, senast uppdaterad 2026-01-07, *Frågor och svar om 112-baserade eCall-system*, <https://www.transportstyrelsen.se/sv/om-oss/det-har-ar-transportstyrelsen/forskning-och-innovation/its/det-112-baserade-ecall-systemet/faq-om-112-baserade-ecall-system/>, hämtat 18 februari 2026.

Rickard Gustafsson, 2026-01-10, *Äldreboenden drabbade när 2G- 3G-nätet släcktes*, hämtad från bjare.nu.

7.4 Enkäter

Post- och telestyrelsen, 2025-03-20, *Resultat från undersökningen - Enkät till kommuner om teknikskifte i mobilnäten 2024*.

Post- och telestyrelsen, 2025-12-03, *Enkätfrågor till myndigheter och organisationer om avvecklingen av 2G- och 3G-näten, dnr 25–20983*.

Post- och telestyrelsen, 2026-02-04, *Enkät svar från till myndigheter och organisationer från enkäten om erfarenheter och lärdomar från avvecklingen av 2G- och 3G-näten, dnr 25–20983*.

7.5 Muntliga källor

Fjarskiptastofa (ECOI), möten 2025-09-22, 2026-01-30.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), möten 2025-09-09, 2026-01-20.

Regeringskansliet, 2025-06-09, Rundabordssamtal med civilminister Erik Slottner, operatörer, myndigheter och branschorganisationer.

Regionala bredbandskoordinatorer, nätverksmöte 2026-02-17.

SOS Alarm, strategimöte 2026-03-04.

Sveriges kommuner och regioner (SKR), 2026-02-10.

Telia, dialogmöten 2025-06-16, 2025-10-22, 2026-03-09.

Tele2, dialogmöten 2025-10-15, 2025-12-15.

Telenor, dialogmöten 2025-06-16, 2025-10-24, 2025-12-15.

Tre, dialogmöten 2025-06-16, 2025-11-11, 2025-12-15.